

ingediend op **813** (2020-2021) – Nr. 7
8 oktober 2021 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu,
Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie
uitgebracht door Staf Aerts en Stijn De Roo

over het voorstel van decreet

van Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz,
Inez De Coninck, Tinne Rombouts en Piet De Bruyn

tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009,
wat een verbod op de plaatsing of vervanging
van een stookolieketel betreft

Documenten in het dossier:

- 813** (2020-2021) – Nr. 1: Voorstel van decreet
- Nr. 2: Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie
voor de verwerking van persoonsgegevens
- Nr. 3: Advies van de Raad van State
- Nr. 4: Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit
- Nr. 5 en 6: Amendementen

Vlaams
Parlement

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie:

Voorzitter: Gwenny De Vroe.

Vaste leden:

Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Andries Gryffroy, Freya Perdaens, Wilfried Vandaele;

Bart Claes, Leo Pieters, Sam Van Rooy;

Stijn De Roo, Tinne Rombouts;

Steven Coenegrachts, Gwenny De Vroe;

Staf Aerts, Mieke Schauvliege;

Bruno Tobback.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Marius Meremans, Joris Nachtergaele, Axel Ronse, Nadia Sminate;

Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Wim Verheyden;

Robrecht Bothuyne, Brecht Warnez;

Bart Tommelein, Bart Van Hulle;

Johan Danen, Chris Steenwegen;

Hannes Anaf.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1. Algemene toelichting	4
1.1 Adviezen.....	4
1.2. Opmerkingen vanuit de markt	5
2. Toelichting van de amendementen	6
3. Bespreking.....	8
4. Stemming.....	10
Gebruikte afkortingen	11
Tekst aangenomen door de commissie.....	12

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie besprak op woensdag 6 oktober 2021 het voorstel van decreet van Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne, Willem-Frederik Schiltz, Inez De Coninck, Tinne Rombouts en Piet De Bruyn tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat een verbod op de plaatsing of vervanging van een stookolieketel betreft (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 813/1)

(Deze vergadering werd als hybride vergadering georganiseerd.)

1. Algemene toelichting

Andries Gryffroy licht het voorstel van decreet toe. Hij verklaart dat dit voorstel van decreet betrekking heeft op een verbod om een stookolieketel te plaatsen of te vervangen. De facto gaat het om een gedeeltelijke uitfasering van de stookolieketel, wat een invloed zal hebben op de non-ETS-doelstellingen en op de bodemkwaliteit, want dit betekent ook een kleinere kans op lekken. Het is een stap in de richting van een koolstofarme samenleving.

Het zou erop kunnen lijken dat een verbod op de verkoop van bepaalde producten een federale materie is, maar het gaat hier om de gevolgen, namelijk het sneller bereiken van de non-ETS-doelstellingen en de verbetering van de bodemkwaliteit, wat voor het gewest een bevoegdheidsgrond vormt. De Raad van State heeft dit in zijn advies bevestigd.

Alvorens toe te lichten wat dit concreet inhoudt, wijst *Andries Gryffroy* erop dat in nieuwbouw ongeveer 37 stookolieketels per jaar worden geplaatst. Dat is bij 0,12 procent van het totaal aan nieuwe gebouwen per jaar. In het geval van een ingrijpende energetische renovatie gaat het om acht stookolieketels per jaar. Dat is 0,37 procent van het totaal. Die aantallen zijn marginaal. Voor vergunningsaanvragen die na 1 januari 2022 worden ingediend, is het zo dat een stookolieketel niet meer mag worden geplaatst. Wat vanaf die dag ook niet meer mag, is het ketellichaam vervangen als in de straat een aardgasleiding aanwezig is. Het is een misvatting dat een brander niet meer mag worden vervangen of dat een pomp of de regeltechniek niet meer mag worden hersteld. Dat kan wel nog, want in het voorstel van decreet gaat het enkel om het verbod om de volledige installatie te vervangen indien in de straat een aardgasleiding aanwezig is.

1.1. Adviezen

Aangezien een aantal zaken moesten worden afgetoetst, zijn verschillende adviezen gevraagd, in de eerste plaats over de bevoegdheidsverdeling. De Raad van State (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 813/3) vindt dit geen probleem. In het advies staat volgens *Andries Gryffroy* duidelijk dat het niet gaat om een verbod om iets op de markt te brengen. Er is geen marktuitsluitend effect. Het gaat om de vervanging van defecte installaties.

Om te weten of het voorstel van decreet conform de Europese regelgeving over het vrij verkeer van goederen is, is dit nog voor het zomerreces van 2021 bij de Europese Commissie aangemeld. Indien de aanmelder na drie maanden nog niets heeft gehoord, is de regel dat het voor de Europese Commissie geen probleem vormt. De indieners hebben vastgesteld dat er na drie maanden geen reactie van de Europese Commissie is gekomen.

Wat de verwarmingsdatabank betreft, hebben de indieners ook het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 813/4) en van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens gevraagd (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 813/2) Om de handhaving mogelijk te maken, moet de Vlaamse overheid weten waar installaties worden geplaatst en kunnen contro-

leren of in die straten een aardgasleiding ligt. De installateur moet dit melden. Dit is vergelijkbaar met de premiedatabank die het Vlaams Parlement vlak voor het zomerreces van 2021 heeft goedgekeurd. De GBA en de VTC hebben een aantal interessante opmerkingen gemaakt die in de amendementen zijn verwerkt.

Een volgend punt betreft het flankerend beleid. Sinds het begin van 2021 worden geen premies voor de vervanging van een stookolieketel meer verstrekt. Dit wordt doorgetrokken naar de beschermde afnemers. Indien in de straat een gasleiding ligt, kan de premie enkel nog worden verkregen voor de vervanging door een condenserende ketel of een warmtepomp.

De databank zal ook voor de niet-residentiële gebouwen worden gebruikt. Het is, zoals ook in de beleidsnota is opgenomen, de bedoeling de niet-residentiële gebouwen door middel van de energieprestatiecertificaten tegen 2025 volledig in de verwarmingsdatabank op te nemen. De installateurs kunnen de databank ook gebruiken om aangiftes te doen.

1.2. Opmerkingen vanuit de markt

Vervolgens gaat Andries Gryffroy in op een aantal opmerkingen die vanuit de markt zijn gemaakt. Hij wil een aantal zaken rechtzetten.

Een eerste opmerking betreft mensen wier installatie 's winters stukgaat. Die mensen moeten geen drie maanden in de kou op een aardgasaansluiting wachten. Fluvius heeft een snelprocedure en moet binnen 24 uur een aardgasaansluiting garanderen. Die garantie geldt als de aardgasleiding aan de kant van het huis of aan de overkant van de straat ligt. De administratie heeft voorgesteld Fluvius nog eens op deze verplichting te wijzen.

Een tweede opmerking luidt dat het verbod in principe niet kan omdat biobrandstoffen op die manier geen kans krijgen. Zo zou R33 een betere uitstoot dan de klassieke stookolie hebben. De verschillende leveranciers vermelden op hun website echter allemaal dat dit product in een experimentele fase zit. Dat is nog niet helemaal een commercieel product. Bovendien zullen er nog voldoende stookolie-installaties zijn in straten waar geen aardgasleiding ligt. De geproduceerde hoeveelheid biobrandstof kan beter worden gebruikt voor die groep dan voor de straten waarin wel een aardgasleiding ligt.

Een derde opmerking betreft de rapportering door de installateur. De vraag is dan waarom een erkende technicus hier niet voor moet zorgen. Niet alle installateurs die een ketel plaatsen, zijn erkende technici. Indien een dergelijke installateur een installatie vervangt, moet nadien een erkend technicus dat nog eens melden. Andries Gryffroy betwijfelt of de aanmelding in dat geval altijd correct zal verlopen. Hij vindt dat de persoon die de installatie verzorgt ook de aangifte moet doen.

De Belgische Petroleum Federatie heeft de indieners belaagd en Andries Gryffroy vindt het dan ook amusant de persberichten van de Associatie voor de Thermische Technieken in België te lezen. Volgens een tot alle Vlaamse volksvertegenwoordigers gericht bericht van de ATTB zou het voorstel van decreet de kosten verhogen, waarna de vraag wordt gesteld waarom niet met R33 en andere alternatieven wordt gewerkt. In een twee dagen later verstuurd persbericht rept de ATTB met geen woord over biobrandstof, maar wel over warmtepompen. De ATTB vertegenwoordigt alle thermische technieken in België en publiceert, afhankelijk van de druk van onderuit, het ene of het andere persbericht. Hij vindt dat alle vragen in verband met biobrandstof en erkende technici zijn beantwoord.

Indien een nieuwe stookolieketel mag worden geplaatst omdat in de straat geen aardgasleiding aanwezig is, vindt Andries Gryffroy het belangrijk dat die ketel aan

de Europese richtlijn betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten voldoet. Dat staat niet in de memorie van toelichting, maar hij gaat ervan uit dat dit in het verslag van deze bespreking duidelijk zal worden weergegeven.

2. Toelichting van de amendementen

Gweny De Vroe, voorzitter, geeft aan dat in totaal 15 amendementen zijn ingediend, waarvan 13 van de meerderheid (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 813/5) en 2 van Groen en Vooruit (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 813/6). Eerst zal Andries Gryffroy de amendementen van de meerderheid toelichten. Daarna zal Staf Aerts het woord krijgen om de eigen amendementen toe te lichten.

Andries Gryffroy begint met de eerste twee amendementen, die in principe hetzelfde onderwerp behandelen. Op een bepaald moment is vanuit de markt de vraag gesteld wat nu eigenlijk een stookolieketel is. Die installatie bestaat uit een ketellichaam, een brander en de regeling. Het ketellichaam is het meest robuuste onderdeel en gaat meestal dertig tot veertig jaar mee. Als het ketellichaam stukgaat, kan niet tot vervanging worden overgegaan indien in de straat ook een aardgasleiding aanwezig is. Die definitie staat in het eerste amendement.

Met de toevoeging van het tweede amendement wordt een theoretisch mogelijke achterpoort gesloten. Het is mogelijk dat iemand met een warmtepomp die door een stookolieketel vervangt. Dit wordt uitgesloten.

Het derde amendement heeft betrekking op artikel 4 en houdt in dat ketellichamen worden vermeld, wat betekent dat die gegevens moeten worden opgenomen in de databank bedoeld in artikel 12.5.1.

Het vierde, vijfde en zesde amendement hebben allemaal betrekking op hetzelfde onderwerp. Aangezien de tekst voor de goedkeuring van het decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wat het invoeren van een databank voor premies en subsidies betreft voor advies naar de Raad van State, de GBA en de VTC is gezonden, moet de nummering worden aangepast. Dit betekent dat IV door V wordt vervangen.

Het zevende amendement heeft betrekking op artikel 6. De meerderheid wil ervoor zorgen dat de opmerkingen van de VTC en de GBA in het voorstel van decreet worden opgenomen. Het is de bedoeling duidelijker weer te geven welke gegevens in de databank moeten worden opgenomen, namelijk de ligging in het Vlaamse Gewest, de verwarmingsinstallaties, de bijbehorende energieopwekkingsinstallaties, de energieproductie en het energieverbruik.

Het achtste amendement gaat in op een vraag van de GBA. Oorspronkelijk verwees de tekst naar fraude, maar dat wordt nu door energiefraude vervangen.

Het negende amendement voegt iets toe op vraag van de GBA en de VTC. De oorspronkelijke tekst stelt: "De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden bepalen voor de gegevens die worden vrijgegeven." Nu wordt toegevoegd welke in het eerste lid vermelde personen of instellingen toegang tot welke gegevens hebben.

Het tiende amendement gaat eveneens in op een vraag van de VTC en de GBA en verduidelijkt dat het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap in toepassing van de GDPR de verwerkingsverantwoordelijke is.

Het elfde amendement betreft vooral een toevoeging in paragraaf 5 van artikel 12.4.1 met betrekking tot de beleidsvoorbereiding, monitoring, controle en handhaving van de energieprestaties van gebouwen door het VEKA. Dit wordt nu "in

het kader van de beleidsvoorbereiding, monitoring, controle en handhaving van de energieprestaties van gebouwen en het gebruiksvriendelijker maken van elektronische toepassingen". Deze laatste amendementen zijn vooral bedoeld om de vragen van de VTC en de GBA te beantwoorden. Die vragen zijn er vooral op gericht de zaken specifieker en duidelijker te formuleren.

Andries Gryffroy licht tevens toe op welke vragen van de VTC en de GBA de indieners van het voorstel van decreet niet zijn ingegaan.

Met betrekking tot de premiedatabank is de termijn van vijftig jaar op vraag van de GBA en de VTC tot dertig jaar teruggebracht. Dat is logisch, want de toekenning van een premie hoeft geen vijftig jaar te worden bewaard. Hier ligt dit anders, want een installatie kan tot maximaal veertig jaar meegaan, wat betekent dat de termijn van vijftig jaar in dit geval nuttig is.

De GBA heeft de vraag gesteld wat de definitie van "de betrokken gemeente" is. Aangezien de indieners dit duidelijk vinden, zijn ze hier niet op ingegaan. De betrokken gemeente is de gemeente waarin de installatie staat.

Tot slot heeft de GBA opgemerkt dat er discussie zou kunnen zijn over wat onder "de diensten van de Vlaamse overheid" valt. De GBA vindt deze omschrijving te ruim en te vaag en geeft als voorbeeld het agentschap Sport Vlaanderen. Volgens de GBA heeft dit agentschap niets te maken met de installaties die in hun gebouwen staan. De indieners vinden dat Sport Vlaanderen wel degelijk toegang tot de databank mag hebben om na te gaan of wat daar staat overeenkomt met wat in de eigen gebouwen staat. Dat is legitiem en bijgevolg vinden de indieners de formulering niet te ruim of te vaag.

Dit voorstel van decreet past in de zoektocht naar oplossingen om de non-ETS-doelstellingen te halen. Het zal ook geen negatief effect op de bodemkwaliteit hebben. Hoe minder stookolieketels er zijn, hoe lager de kans op een vervuiling is. Het voorstel van decreet laat toe een stookolieketel te vervangen indien er geen aardgasleiding in de straat ligt. Indien er wel een aardgasleiding ligt, mogen de brander en de pomp wel en het ketellichaam niet worden hersteld. De installateur moet de gegevens invoeren, maar ten gevolge van een aantal pertinente opmerkingen van de GBA en de VTC zijn een aantal amendementen ingediend.

Staf Aerts licht de amendementen toe die door hemzelf, Bruno Tobback en Johan Danen zijn ondertekend. Hoewel zij de uitfasering van de stookolieketels steunen, wil hij toch een paar bedenkingen maken.

Al bij al zal de uitfasering nog heel wat tijd vergen, want dit voorstel van decreet heeft betrekking op ongeveer een vijfde van de stookolieketels die jaarlijks nog worden geplaatst. Dit betekent dat ten gevolge van dit verbod een duizendtal ketels niet meer zullen worden geplaatst.

Hij pleit voor voorzichtigheid voor een lock-in met betrekking tot aardgas. Het voorstel van decreet biedt ruimte om naar een aardgasinstallatie over te schakelen. In Nederland wordt bewust campagne gevoerd om aardgas te verlaten. Die volgende stap moet hier nog worden genomen. In dit verband hebben hij en de andere indieners twee amendementen opgesteld.

Het veertiende amendement betreft de uitzondering op plaatsen waar geen aardgasleidingen liggen. Het amendement stelt voor die uitzondering uit te breiden met biogasnetten en warmtenetten, want het voorstel van decreet maakt het mogelijk een stookolieketel te plaatsen indien er geen aardgasleiding, maar wel een warmtenet aanwezig is. Aangezien een evolutie naar warmtenetten en warmtepompen aangewezen is, kan dat de bedoeling niet zijn.

Het vijftiende amendement betreft de meldingsplicht, die nu enkel op de stookolieketels slaat. Het amendement stelt voor die meldingsplicht naar alle verwarmingsinstallaties uit te breiden. Nu gaat het enkel om de bijna vierduizend stookolieketels die jaarlijks kunnen worden vervangen omdat er geen aardgasleiding aanwezig is. De Vlaamse overheid moet echter zicht krijgen op alle verwarmingsinstallaties in de woningen in Vlaanderen. Dat is heel belangrijk voor de uitfasering van het gasgebruik voor verwarming, iets waar Vlaanderen tegen 2050 absoluut naartoe moet. De uitbreiding van de meldingsplicht zou de Vlaamse overheid aan een sneller tempo zicht bieden op de stookinstallaties in de woningen en de gebouwen in Vlaanderen.

3. Bespreking

Staf Aerts brengt nog twee vragen of bedenkingen naar voren die volgens hem waakzaamheid vergen. Het verbod betreft enkel de vervanging van een volledige stookolieketel. Vanuit de sector is de vraag al gesteld hoe het dan zit als op een dag een eerste deel en op een andere dag een tweede deel wordt vervangen. Dat worden dan twee verschillende facturen. Aangezien dat geen achterpoortje mag worden dat kan worden misbruikt, vraagt hij zich af hoe de Vlaamse overheid dit kan opvolgen.

Aan de meldingsplicht is een boete verbonden. Er geldt al een onderhoudsplicht voor alle stookinstallaties, maar aangezien hier geen opvolging aan is gekoppeld, blijft die plicht zeer vaak dode letter. Het is een uitdaging dit voor alle verwarmingsinstallaties op te volgen.

Sam Van Rooy licht toe waarom het Vlaams Belang tegen dit voorstel van decreet zal stemmen. Het is een typisch voorbeeld van de klimaatregelneverij waarvoor de Vlaamse Regering bekendstaat. Alles staat in het teken van de vermindering van de CO₂-uitstoot. Terwijl de gasprijzen stijgen, komt er nu een verbod op stookolieketels. Volgens de CREG gaat het voor een gezin om een stijging met maar liefst 600 euro per jaar. Het is momenteel net voordelig met stookolie te verwarmen. Afgezien van de CO₂-regelneverij en het fnuiken van de vrije keuze van de mensen, is de timing van dit voorstel van decreet dan ook zeer ongelukkig. In feite gaat het om een zoveelste welvaartsvermindering. Er wordt iets van de mensen weggenomen, maar er wordt geen goedkoper alternatief geboden. De verkoop van brandhout en pellets is spectaculair gestegen en de belangstelling voor kachels neemt toe. Wie met een kachel of met stookolie verwarmt, kan tot 1000 euro per jaar besparen. De mensen worden in de richting van het verbranden van brandhout en pellets gejaagd. Het Vlaams Belang zal met volle overtuiging tegen dit onzinnig voorstel van decreet stemmen.

Robrecht Bothuyne wil namens zijn fractie zijn steun aan dit voorstel van decreet betuigen. Dit is een keuze voor de toekomst en voor de betaalbaarheid. Een installateur waarmee hij recent heeft gebeld, heeft hem verteld dat dit een logische en juiste keuze is. Stookolieketels zijn niet enkel duurder, maar zijn vaak ook minder performant en bovendien wordt verwacht dat de stookolieprijzen ten gevolge van het klimaatbeleid en de internalisering van bepaalde kosten op langere termijn zullen stijgen. Hij vindt het de juiste keuze om mensen weg te halen van een technologie die niet de toekomst is, die duurder is en die met betrekking tot de klimaatimpact minder performant is. De weg die hij wil bewandelen, stimuleert klimaatvriendelijkere en goedkopere verwarmingsbronnen nu en in de toekomst. Dit voorstel van decreet past hierin.

Bruno Tobback verklaart dat Vooruit het voorstel van decreet zal steunen. Het past in een noodzakelijke transitie. Het logische uitgangspunt is dat wordt vermeden dat mensen nog tot grote investeringen overgaan. Een nieuwe stookolieketel is een grote investering die op termijn gedoemd is om een nutteloze investering te

worden. Het is de taak van de Vlaamse overheid die keuzes duidelijk te maken en ervoor te zorgen dat mensen zich niet in de richting van een doodlopende straat begeven.

Hij wijst erop dat de stookolieprijzen momenteel ook al de pan uit swingen. Er zijn geen fossiele energiebronnen die op hun eentje bestaan. De Vlaamse overheid helpt niemand door hem in een bepaalde technologie of een bepaald brandstofverbruik op te sluiten. Er zijn geen exclusieve oases waar iemand goedkoop kan verwarmen en geen rekening met de rest van de wereld moet houden. Bovendien heeft stookolie niet enkel een CO₂-uitstoot, maar ook effecten op fijnstof en dergelijke, wat ook voor de directe omgeving gezondheidsgevolgen heeft.

Dit voorstel van decreet is een goede, maar voorzichtige stap. De vraag of de Vlaamse overheid niet wat verder zou moeten gaan, is dan ook de reden waarom hij, samen met Groen, twee amendementen heeft ingediend. Volgens hem is er ruimte om verder te gaan zonder grote problemen voor de mensen te creëren. Dit neemt niet weg dat het voorstel van decreet een stap in een goede en onvermijdelijke richting is. De Vlaamse overheid neemt hier haar verantwoordelijkheid en Vooruit zal dit steunen.

Andries Gryffroy bedankt de voorgaande sprekers voor hun opmerkingen en hun bijkomende toelichtingen. De eerste stap is altijd de moeilijkste en het is beter een kleine stap te zetten dan geen stap te zetten. Hij merkt op dat het Vlaams Belang waarschijnlijk een beetje wereldvreemd is. De stookolieprijzen stijgen even hard als de gasprijzen. Dat is dan ook geen argument. Vervolgens gaat hij in op de opmerkingen van Staf Aerts.

Hij heeft ook vernomen dat er mogelijk een achterpoortje is. Iemand kan zijn volledige installatie laten vervangen, maar dat in drie facturen laten opsplitsen. Dit achterpoortje wordt gesloten door de expliciete vermelding dat het niet enkel om de stookinstallatie, maar ook om het ketellichaam gaat. Als in de straat een aardgasleiding aanwezig is, is het toegelaten de brander, de regeling of de pomp, maar niet het ketellichaam te vervangen.

Wat het vijftiende amendement betreft, licht *Andries Gryffroy* toe dat met dit voorstel van decreet en de oprichting van de verwarmingsdatabank de Vlaamse overheid al beschikt over verschillende kanalen om die gegevens op te vragen. De gegevens in verband met het EPB voor nieuwbouw en het EPC voor niet-residentiële gebouwen kunnen perfect aan de verwarmingsdatabank worden toegevoegd. De Vlaamse overheid kan Fluvius ook vragen de koppeling tussen de verwarmingsdatabank en de aardgasaansluitingen te maken. Dit kan ook voor diegenen met een aansluiting exclusief voor de nacht, wat betekent dat er ook een warmtepomp of accumulatiekachel aanwezig is. Er zouden dan waarschijnlijk nog enkele tienduizenden gezinnen overblijven, zoals zij die verwarmen met een speksteenkachel en enkele kleine elektrische vuurtjes of in een bijna-energieneutrale woning wonen, maar dat zouden veeleer uitzonderingen zijn. Wat de stookolieketels betreft, zal alles geleidelijk door de installateurs worden ingevuld. *Andries Gryffroy* vindt de vraag in het vijftiende amendement legitiem, maar eigenlijk is dat niet nodig.

Daarnaast verwijst hij naar de wijze waarop de VTC en de GBA met de privacy schermen. Hij voelt zich niet zeker om die deur te openen zonder eerst hun advies te vragen. Bovendien past het amendement nr. 15 van de oppositie niet bij het derde amendement van de meerderheid, waarin het woord 'ketellichaam' wordt toegevoegd. Zoals het amendement van de oppositie is geformuleerd, zou het verschil tussen een volledige installatie en een ketellichaam niet meer worden gemaakt. Hoewel de insteek positief is, zal hij dit amendement dan ook niet steunen.

Sam Van Rooy wijst erop dat de prijzen enorm fluctueren. De ene dag stijgen de prijzen meer dan de andere dag en misschien zullen bepaalde prijzen in de toekomst weer dalen. Enkele weken voor deze bespreking was het voor eerst in lange tijd weer goedkoper te verwarmen met stookolie dan met gas.

De commissieleden willen de bevolking blijkbaar beschermen tegen investeringen in een oude, slechte en te dure technologie. Dat getuigt volgens hem van een enorme regelneverij en van paternalisme. Hij vraagt waarom de burgers de vrije keuze niet krijgen. Indien het een slechte zaak is met stookolie te verwarmen, kunnen de burgers dat dan zelf uitmaken en zelf voor andere manieren kiezen. Nu kiezen ze voor het kopen van brandhout en pellets en investeren ze in kachels, want op die manier kunnen ze tot 1000 euro per jaar besparen. Wellicht zal dit ook worden verboden, zodat het CO₂-dogma kan blijven heersen.

Wat in de commissie steeds meer aan de orde is, is dat de prijsstijgingen slechts op de tweede plaats komen. Aangezien de commissie meer geeft om het terugdringen van de CO₂-uitstoot dan om het terugdringen van de energieprijzen zal het Vlaams Belang tegen dit voorstel van decreet stemmen. Het Vlaams Belang is voor de vrije keuze en tegen de regelneverij.

Gwenny De Vroe merkt op dat het belangrijk is dat de Vlaamse overheid met betrekking tot het milieuvriendelijk verwarmen nog een grondige sensibiliserings- en communicatiecampagne moet voeren.

4. Stemming

Ter stemming gelegd worden amendementen 14 en 15 verworpen met 11 stemmen tegen 2. De amendementen 1 tot en met 13, de geamendeerde artikelen 1 tot en met 9 en het voorstel van decreet in zijn geheel worden aangenomen met 10 stemmen tegen 3.

Gwenny DE VROE,
voorzitter

Staf AERTS
Stijn DE ROO,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ATTB	Associatie voor de Thermische Technieken in België
CREG	Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
EPB	energieprestatie en binnenklimaat
EPC	energieprestatiecertificaat
ETS	emissions trading system
GBA	Gegevensbeschermingsautoriteit
GDPR	General Data Protection Regulation (= algemene verordening gegevensbescherming, AVG)
VEKA	Vlaams Energie- en Klimaatagentschap
VTC	Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Aan artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het laatst gewijzigd bij het decreet van 2 april 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 56°/1/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“56°/1/0 gebouwenpas: het instrument, vermeld in artikel 2, 1°, van het decreet van 30 november 2018 betreffende de gebouwenpas;”;

2° er wordt een punt 74°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“74°/0 ketellichaam: het geheel van onderdelen van een stookolieketel die niet instaan voor de verbranding van de brandstof maar wel voor de overdracht van de verbrandingswarmte naar water;”;

3° er wordt een punt 114°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“114°/1 stookolieketel: het geheel van ketellichaam en brander dat de verbrandingswarmte uit de verbranding van stookolie op het water moet overbrengen, ter voorziening van ruimteverwarming of sanitair warm water;”.

Art. 3. Aan titel XI, hoofdstuk I/1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 oktober 2020, wordt een artikel 11.1/1.3 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11.1/1.3. Het is verboden om een stookolieketel te plaatsen in zowel residentiële als niet-residentiële gebouwen waarvoor de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen met betrekking tot nieuwbouw of de ingrijpende energetische renovatie wordt aangevraagd vanaf 1 januari 2022.

Met behoud van de toepassing van het eerste lid mag bij bestaande residentiële gebouwen en bij niet-residentiële gebouwen vanaf 1 januari 2022 alleen nog een stookolieketel of een ketellichaam worden vervangen door een andere stookolieketel of een ander ketellichaam, of een andere verwarmingstechnologie dan een stookolieketel worden vervangen door een stookolieketel, als er geen aardgasnet in de straat beschikbaar is.”.

Art. 4. Aan titel XI, hoofdstuk I/1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 oktober 2020, wordt een artikel 11.1/1.4 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11.1/1.4. Vanaf 1 april 2022 rapporteren de installateurs van stookolieketels per kwartaal aan het VEKA een lijst met adressen van de residentiële en niet-residentiële gebouwen waarin ze gedurende het vorige kwartaal een of meer stookolieketels of ketellichamen hebben geïnstalleerd of vervangen. Deze gegevens worden opgenomen in de databank, vermeld in artikel 12.5.1. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de vorm en de inhoud van die meldingen.”.

Art. 5. Aan titel XII van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 4 december 2020, wordt een hoofdstuk V toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk V. Databank voor energiegebruik en energieproductie”.

Art. 6. In hetzelfde decreet wordt aan hoofdstuk V, toegevoegd bij artikel 5, een artikel 12.5.1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 12.5.1. §1. Het VEKA houdt een databank voor energiegebruik en energieproductie bij. De databank bevat gegevens met betrekking tot de gebouwen in het Vlaamse Gewest, hun ligging, hun verwarmingsinstallaties, de bijhorende energieopwekkingsinstallaties, en de energieproductie en het energieverbruik bij die gebouwen. De Vlaamse Regering bepaalt welke gegevens in die databank worden bijgehouden, doorgestuurd en opgenomen.

De databank heeft de volgende doelstellingen:

- 1° de voorbereiding van het Vlaamse energie- en klimaatbeleid ondersteunen, en dat beleid monitoren en evalueren;
- 2° aan de rapporteringsvereisten inzake energie en klimaat voldoen die in de federale, gewestelijke en Europese regelgeving zijn opgenomen;
- 3° de Vlaamse en Europese doelstellingen inzake energie- en klimaatbeleid volgen;
- 4° data voor beleidsmatig wetenschappelijk onderzoek rond energie en klimaat aanleveren;
- 5° data voor communicatie en sensibilisering ter beschikking stellen;
- 6° informatievragen van derden over energie en klimaat beantwoorden;
- 7° de evolutie van de verduurzaming van de verwarming van het gebouwenpark volgen;
- 8° het volgen en handhaven van verplichtingen die aan gebouweigenaars, huurders en houders van een zakelijk recht worden opgelegd voor de verwarmingsinstallaties in het gebouw;
- 9° energiefraude opsporen en detecteren;
- 10° de evolutie van hernieuwbaar en niet-hernieuwbaar energiegebruik van het niet-residentiële gebouwenpark volgen;
- 11° de evolutie van hernieuwbare energieproductie van het niet-residentiële gebouwenpark volgen;
- 12° gegevens ter beschikking stellen voor het opmaken van een energieprestatiecertificaat voor niet-residentiële gebouwen;
- 13° de renovatieverplichting die aan gebouweigenaars, erfpachters of opstalhouders van niet-residentiële gebouwen wordt opgelegd, volgen en handhaven;
- 14° de minimale eis voor het energieprestatielabel die aan gebouweigenaars, erfpachters of opstalhouders van niet-residentiële gebouwen wordt opgelegd, bijsturen.

§2. De gegevens in de databank voor energiegebruik en energieproductie zijn alleen toegankelijk voor de diensten van de Vlaamse overheid, de betrokken gemeente, de gebouweigenaar en de betrokken houder van een zakelijk recht. Elke houder van een zakelijk recht kan een derde machtigen om de gegevens in de databank te raadplegen en aan te vullen

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden bepalen voor de gegevens die worden vrijgegeven en met betrekking tot welke gegevens de personen of instellingen, vermeld in het eerste lid, toegang hebben. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de toegang, de verkrijging en het gebruik van de verwerkte gegevens. Ze bepaalt ook de algemene organisatorische en technische maatregelen die genomen worden om de kwaliteit, de betrouwbaarheid en de veiligheid van de gegevens te garanderen.

De Vlaamse Regering bepaalt de categorieën van persoonsgegevens die in de databank voor energiegebruik en energieproductie worden verwerkt.

Het VEKA is de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

§3. In afwijking van paragraaf 2 kan het VEKA in het kader van statistische en wetenschappelijke doeleinden geanonimiseerde gegevens uit de databank voor energiegebruik en energieproductie ter beschikking stellen van belanghebbende instanties. Het VEKA bepaalt de voorwaarden voor het gebruik van die gegevens.

§4. Met het oog op de wetenschappelijke en statistische verwerking ervan worden de gegevens gedurende een periode van vijftig jaar bewaard. Na die periode worden de persoonsgegevens geanonimiseerd.

§5. In het kader van de beleidsvoorbereiding, monitoring, controle en handhaving van de energieprestaties van gebouwen, en het gebruiksvriendelijker maken van elektronische toepassingen, kan het VEKA de gegevens in de databank voor energiegebruik en energieproductie koppelen aan de gebouwenpas en aan de beschikbare gegevens in andere databanken van de Vlaamse of de federale overheid, de netbeheerder of zijn werkmaatschappij en de beheerder van het vervoersnet.”

Art. 7. In titel XIII, hoofdstuk IV, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 4 december 2020, wordt een afdeling III/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling III/1. Administratieve sanctie wegens de niet-naleving van het gebruiksvverbod op bepaalde verwarmingsinstallaties, technische installaties en technische bouwsystemen, en gebouwautomatisering en -controlesystemen”.

Art. 8. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/1, ingevoegd bij artikel 7, een artikel 13.4.9/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 13.4.9/2. Als het VEKA vaststelt dat er in een residentieel of niet-residentieel gebouw in strijd met artikel 11.1/1.3 een stookolieketel of een ketellichaam is geplaatst of vervangen, legt het aan de betrokken aangifteplichtige een administratieve geldboete van 3000 euro op, vermeerderd met 2000 euro per gebouweenheid in het gebouw.

In afwijking van het eerste lid wordt de administratieve geldboete aan de eigenaar of de houder van een zakelijk recht op het gebouw opgelegd als de stookolieketel of het ketellichaam in strijd met artikel 11.1/1.3 werd geplaatst of vervangen los van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van de energieprestatieregeling, vermeld in artikel 11.1.1.

De procedure, vermeld in artikel 13.4.8, is van overeenkomstige toepassing.”.

Art. 9. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2022.